

CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN SỰ ỦNG HỘ CỦA NGƯỜI DÂN ĐỊA PHƯƠNG TRONG VIỆC THỰC HIỆN CÁC DỰ ÁN DU LỊCH TẠI KHU PHỐ CỔ BAO VINH, HUẾ

Bạch Thị Thu Hà, Lê Thị Thanh Xuân

Trường Du lịch, Đại học Huế, 22 Lâm Hoàng tp Huế, Việt Nam

Tác giả liên hệ: Bạch Thị Thu Hà < bttha.hat@hueuni.edu.vn >

(Ngày nhận bài: 05-07-2022; Ngày chấp nhận đăng: 21-11-2022)

Tóm tắt: Sự ủng hộ của cộng đồng địa phương trong phát triển du lịch cũng như trong việc thực hiện các dự án du lịch tại một địa phương là điều kiện cần thiết để phát triển du lịch bền vững. Nghiên cứu này sử dụng bảng hỏi phát triển từ mô hình được tổng hợp từ các nghiên cứu trong và ngoài nước, khảo sát 140 người dân đang sinh sống tại khu phố cổ Bao Vinh nhằm khám phá các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân địa phương trong việc thực hiện các dự án du lịch. Kết quả nghiên cứu cho thấy, có 3 yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân bao gồm: Lợi ích từ việc thực hiện dự án quy hoạch du lịch; Sự gắn bó của cộng đồng với địa phương; và mức độ tham gia hiện tại. Từ kết quả đó, nhóm tác giả đề xuất một số hàm ý chính sách nhằm đẩy mạnh sự đồng thuận của người dân địa phương đối với việc thực hiện các dự án du lịch tại khu vực phố cổ Bao Vinh trong thời gian tới.

Từ khoá: sự ủng hộ, người dân địa phương, dự án du lịch, phố cổ Bao Vinh

FACTORS AFFECTING THE SUPPORT OF LOCAL PEOPLE TOWARD TOURISM DEVELOPMENT PROJECTS IN BAO VINH ANCIENT TOWN, HUE CITY

Bach Thi Thu Ha, Le Thi Thanh Xuan

School of Hospitality and Tourism, Hue University, 22 Lam Hoang St., Hue city, Vietnam

* Correspondence to Bach Thi Thu Ha < bttha.hat@hueuni.edu.vn >

(Received: July 05, 2022; Accepted: November 21, 2022)

Abstract: For tourism to truly develop sustainably, it is necessary to support the local community in tourism development as well as in the implementation of tourism development projects in a locality. This study uses

a questionnaire developed from a model synthesized from domestic and foreign studies and data collected from 140 local communities at Bao Vinh ancient town to exploring the factors which affecting the support of local people in the implementation of tourism projects. Research results show that three factors affecting local people's support including: i. Benefits from implementing tourism development projects; ii. The community's attachment to the locality; iii. Current level of participation. From that result, several policy implications are proposed in order to strengthening the consensus of local people for the implementation of tourism projects in Bao Vinh ancient town area next time.

Keywords: support, local people, tourism development project, Bao Vinh ancient town

1. Đặt vấn đề

Cùng với Đề án phố đêm khu vực Hoàng Thành Huế và khai thác các điểm đến về đêm để thu hút khách, thành phố Huế đang tiến hành khảo sát, định hướng bảo tồn phố cổ Bao Vinh (phường Hương Vinh) nhằm khai thác phát triển du lịch, tạo thêm nhiều điểm đến cho Huế. Bên cạnh đó, với định hướng đến năm 2025 Thừa Thiên Huế trở thành thành phố trực thuộc Trung ương, chính quyền địa phương đã dồn hết tâm lực để hiện thực hóa hành trình hướng đến đô thị di sản đặc sắc và hài hòa với giá trị vốn có. Tỉnh sẽ sớm khôi phục các ngôi nhà cổ ở khu phố cổ Bao Vinh nhằm tạo điều kiện cho du lịch phố cổ phát triển tương xứng với tiềm năng. Chính vì vậy, trong tháng 12/2021 di tích lịch sử đình làng Bao Vinh, phường Hương Vinh (thành phố Huế) đã được xếp hạng di tích lịch sử cấp tỉnh và một vài dự án cải tạo cảnh quan không gian phố cổ đã được thực thi. Và để du lịch nơi đây phát triển thì trong thời gian sắp tới, chính quyền địa phương cần phải triển khai nhiều dự án quy hoạch cả về quy hoạch trùng tu bảo tồn và quy hoạch hạ tầng, cảnh quan... [13]. Tuy nhiên, muốn khai thác tiềm năng, phát huy thế mạnh để phát triển du lịch, đồng thời không đánh mất các giá trị văn hóa, lịch sử vốn có của phố cổ, ngoài sự vào cuộc quyết liệt của các cấp chính quyền, các cơ quan chức năng cần có sự đồng thuận, đồng hành của người dân phố cổ - là lực lượng chủ chốt để phát triển du lịch bền vững tại địa phương. Bất kỳ dự án du lịch nào cũng đều bị ảnh hưởng và khó thực thi nếu quá trình phát triển không được lên kế hoạch chu đáo và không nhận được sự ủng hộ từ phía người dân [3]. Mặt khác, chất lượng cuộc sống của người dân cũng bị tác động trực tiếp hoặc gián tiếp bởi các dự án này trên nhiều khía cạnh khác nhau. Theo Gursoy và Rutherford [4] và Jurowski [5], du lịch dựa vào thiện chí của người dân địa phương nên sự hỗ trợ của họ là rất cần thiết cho sự thành công và sự phát triển bền vững của ngành kinh tế này về mặt thương mại, văn hoá - xã hội, chính trị và kinh tế. Do đó, bài viết này tập trung phân tích sự ủng hộ của cộng đồng địa phương tại khu phố cổ Bao Vinh và đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân khi các dự án du lịch được triển khai. Trên cơ sở đó, nhóm tác giả đề xuất các giải pháp nhằm thúc đẩy sự hỗ trợ của cộng đồng địa phương vào công tác hoạch định/ quy hoạch phát triển du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh, phường Hương Vinh, thành phố Huế.

2. Tổng quan nghiên cứu và mô hình nghiên cứu

2.1. Tổng quan nghiên cứu

Các nghiên cứu về sự ủng hộ của người dân địa phương trong quy hoạch du lịch/ hoạch định phát triển du lịch và ra quyết định đã được nhiều tác giả thực hiện, đặc biệt là các nghiên cứu quốc tế. Đáng kể là, phần lớn các nghiên cứu này đã đề xuất các mô hình nghiên cứu để khám phá những yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ/ sự tham gia của người dân trong công tác quy hoạch phát triển du lịch. Một trong những nghiên cứu đầu tiên đó là của Keogh [6]. Keogh [6] đã thực hiện nghiên cứu về sự tham gia của cộng đồng vùng duyên hải ở New Brunswick, Canada. Kết quả nghiên cứu đã xác định được các nhân tố ảnh hưởng đến sự tham gia của họ đó là: đặc điểm nhân khẩu học, sự biết đến thông tin và nhận thức về các tác động tiềm năng của dự án. Kế thừa mô hình nghiên cứu của Keogh [6], Simon [12] cũng thực hiện nghiên cứu về sự tham gia của cộng đồng địa phương (CĐDP) quận Huron, Canada trong quy hoạch du lịch. Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra 4 nhân tố ảnh hưởng đến sự tham gia của họ trong công tác quy hoạch du lịch đó là: kiến thức về du lịch và nhận thức về các thông tin sẵn có, cơ chế tham gia, niềm tin vào những sản phẩm du lịch hiện hữu và tiềm năng, nhận thức về các tác động du lịch. Trong một nghiên cứu khác về sự tham gia của CĐDP trong quy hoạch và phát triển du lịch ở thành phố lịch sử York, England của Bahaire, & Martin [1] đã chỉ ra rằng, nhận thức của người dân về các tác động du lịch là nhân tố quan trọng nhất, ảnh hưởng đến sự tham gia của họ trong công tác quy hoạch và phát triển du lịch ở thành phố này. Tuy nhiên, McGehee & Andereck [8] trong nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ phát triển du lịch (bao gồm tham gia du lịch và tham gia quy hoạch du lịch) của các cộng đồng ở Arizona, Mỹ, đã xác định 3 nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân đó là: các đặc điểm cá nhân, sự phụ thuộc của cộng đồng vào du lịch và nhận thức về các tác động của du lịch (nhận thức về các tác động tích cực và tiêu cực từ du lịch). Bên cạnh đó, Manzo và Perkins [7] đã phát triển nền tảng chung về lý thuyết sự tham gia của người dân trong phát triển du lịch nói chung cũng như công tác quy hoạch du lịch. Cụ thể, nghiên cứu của họ đã chỉ ra tầm quan trọng của sự gắn bó của cộng đồng, đây được xem là nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân địa phương trong phát triển du lịch tại một điểm đến.

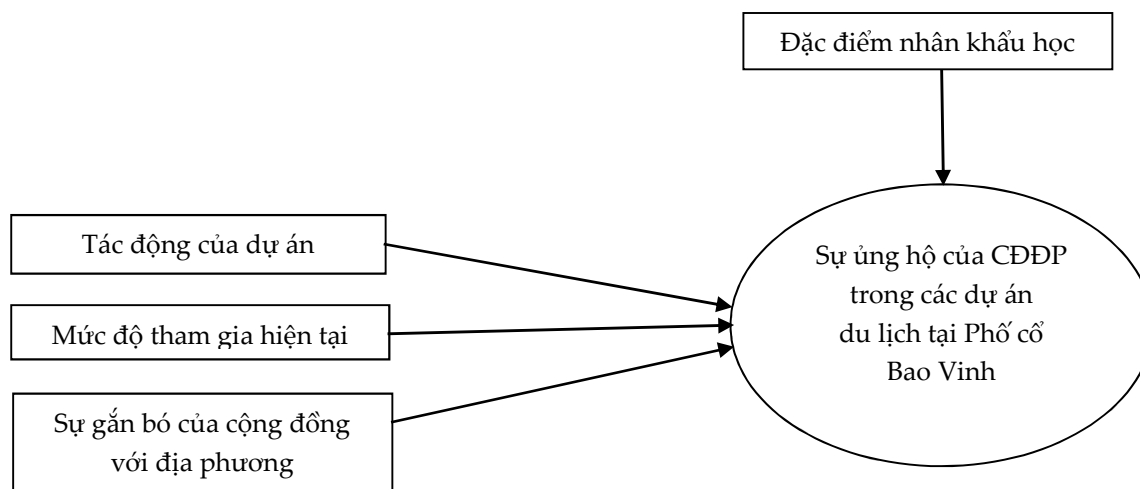
Zhang [14] nghiên cứu về sự tham gia của người dân thuộc 11 quận ở Tây Nam, Ấn Độ, tác giả đã nhóm chung các biến: đặc điểm nhân khẩu học, đánh giá sự tham gia hiện tại, tự đánh giá về kiến thức du lịch, thái độ đối với du lịch như là một sự lựa chọn nghề nghiệp, và các tác động của du lịch (lợi ích kinh tế, sự bền vững môi trường, và các chi phí xã hội) thành các đặc điểm cá nhân. Mục tiêu chính của nghiên cứu này là phân tích ảnh hưởng của đặc điểm cá nhân tới sự ưa thích của người dân về việc tham gia quy hoạch du lịch. Trên cơ sở so sánh các đặc điểm cá nhân, nghiên cứu phân biệt hai hình thức tham gia chủ động và tham gia bị động (induced participation).

Về các công trình nghiên cứu ở trong nước, cho đến nay, theo tìm hiểu của tác giả, có khá ít các nghiên cứu được thực hiện để xác định các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân trong công tác quy hoạch phát triển du lịch của địa phương. Các nghiên cứu trong nước được thực hiện chủ yếu là tìm hiểu thực trạng tham gia của người dân trong phát triển du lịch, xác định các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân địa phương trong các hoạt động du lịch nói chung tại một điểm đến theo lý thuyết trao đổi xã hội (SET), đánh giá mức độ tham gia hiện tại của cộng đồng địa phương trong công tác quy hoạch/ ra quyết định hay xác định các nhân tố thúc đẩy và các rào cản ảnh hưởng đến sự tham gia của người dân.

Một số nghiên cứu trong nước có liên quan đến hướng nghiên cứu của tác giả là nghiên cứu của Nguyễn Việt Hà [9] về “Ảnh hưởng của nhận thức của CĐDP và sự hỗ trợ của họ đối với các dự án du lịch tình nguyện: nghiên cứu điển hình tại Sapa, Lào Cai”. Nghiên cứu này đã xây dựng mô hình nghiên cứu thái độ của người dân địa phương đối với các dự án du lịch tình nguyện. Các biến đã được tác giả phát triển từ các nghiên cứu trước đây để đưa vào mô hình, đó là: đặc điểm nhân khẩu học, tình trạng kinh tế, sự phụ thuộc về mặt kinh tế, nhận thức về trao đổi văn hoá tích cực và lợi ích cá nhân từ du lịch tình nguyện trong mối liên hệ với sự hỗ trợ, tham gia trong quy hoạch du lịch tình nguyện của họ. Nghiên cứu “Thái độ và sự tham gia của người dân địa phương trong phát triển du lịch tại vườn quốc gia Ba Bể, Bắc Kạn, Việt Nam” của tác giả Phạm Minh Hương [10] đã đề xuất mô hình nghiên cứu thái độ, sự tham gia của người dân địa phương trong du lịch ở Ba Bể, Việt Nam. Theo đó, nhận thức của người dân về các tác động du lịch ảnh hưởng tới sự hỗ trợ và tham gia du lịch, đến lượt nó, nhận thức này bị ảnh hưởng bởi các nhân tố: lợi ích cá nhân từ du lịch và sự gắn bó của cộng đồng. Kết quả nghiên cứu chỉ ra là: nhận thức về các tác động tích cực và tiêu cực về môi trường ảnh hưởng đáng kể đến cả thái độ và sự tham gia của người dân địa phương. Tuy nhiên, nhận thức về các tác động tiêu cực về kinh tế lại không ảnh hưởng.

2.2. Đề xuất mô hình nghiên cứu

Trên cơ sở phân tích và tổng hợp một số mô hình xác định các nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ/ sự tham gia của cộng đồng địa phương trong việc thực hiện các dự án quy hoạch phát triển du lịch của các nghiên cứu trước đây, nhóm tác giả xin được đề xuất mô hình ban đầu để phân tích sự ủng hộ của cộng đồng địa phương trong việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh, Huế. Để đảm bảo việc lựa chọn các nhân tố có thể ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân phố cổ trong việc thực hiện các dự án quy hoạch phát triển du lịch một cách khách quan và mang tính khoa học, nhóm tác giả sẽ tái sử dụng các nhân tố đã được dùng nhiều nhất trong các nghiên cứu liên quan trước đó, kết hợp với điều kiện thực tiễn chính là tình hình phát triển du lịch tại địa bàn nghiên cứu. Do đó, mô hình nghiên cứu đề xuất gồm 4 yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của cộng đồng địa phương trong việc thực hiện các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh được thể hiện chi tiết thông qua hình 1 như sau:

Hình 1: Mô hình nghiên cứu đề xuất

Bộ thang đo đo lường các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân trong việc thực hiện các dự án du lịch được kế thừa từ các nghiên cứu đi trước đặt trong sự cân nhắc về tính phù hợp với địa bàn nghiên cứu (Bảng 1). Bên cạnh đó, qua tham khảo ý kiến của các chuyên gia du lịch, nhóm nghiên cứu đã bổ sung thêm các biến quan sát mới. Cụ thể bộ thang đo nghiên cứu được trình bày chi tiết ở Bảng 1 dưới đây:

2. Bảng 1: Bộ thang đo nghiên cứu

Thành phần	Biến quan sát	Nguồn
Tác động của dự án	Chất lượng cảnh quan – môi trường được cải thiện	Bahaire, & Martin [1], McGehee & Andereck [8], Phạm Minh Hương [10], Simon [12].
	3. Các di tích được trùng tu, bảo tồn	Đề xuất của tác giả
	Hệ thống CSHT xã hội: đường xá, đèn điện, cấp thoát nước được cải thiện	Bahaire, & Martin [1], McGehee & Andereck [8], Phạm Minh Hương [10], Simon [12].

	Tạo ra nhiều cơ hội việc làm từ du lịch	Phạm Minh Hương [10], Zhang [14]
	Gia tăng thu nhập từ hoạt động du lịch	Phạm Minh Hương [10], Zhang [14]
	Tiến độ thực hiện các dự án khá chậm ảnh hưởng đến cuộc sống của người dân	Đề xuất của tác giả
	Việc thực hiện các dự án du lịch ảnh hưởng đến cuộc sống của người dân: nơi sinh sống, công việc, ô nhiễm không khí, tiếng ồn,...	Zhang [14]
	Việc thực hiện các dự án du lịch gây ra các mâu thuẫn, xung đột về quyền lợi giữa các hộ dân	Zhang [14]
Mức độ tham gia hiện tại	Không được biết thông tin hoặc tham gia một cách độc lập	Pretty J & Hine R [11]
	Chỉ được thông báo các vấn đề liên quan đến các hoạt động hoặc dự án quy hoạch du lịch của địa phương	Pretty J & Hine R [11]
	Tham gia các cuộc họp với chính quyền địa phương về hoạt động phát triển du lịch	Pretty J & Hine R [11]
	Tham gia vào các hoạt động du lịch địa phương vì nhiệm vụ cấp trên giao phó	Pretty J & Hine R [11]
	Tham gia đóng góp ý kiến, đề xuất các ý tưởng, tổ chức các hoạt động du lịch của địa phương trong các cuộc họp	Pretty J & Hine R [11]
	Hợp tác, phối hợp với chính quyền địa phương trong việc thực hiện các dự án quy hoạch địa phương nói chung và cá nhân nói riêng	Pretty J & Hine R [11]
	Có quyền ra quyết định, chủ động tham gia vào việc thực hiện các dự án quy hoạch phát triển du lịch	Pretty J & Hine R [11]
Sự gắn bó của	Phố cổ Bao Vinh rất đặc biệt với tôi	Manzo và Perkins [7], Phạm Minh Hương [10],
	Tôi cảm thấy rất gắn kết với khu phố và những	Manzo và Perkins [7],

cộng đồng	người dân nơi đây	Phạm Minh Hương [10],
	Tôi sẽ giới thiệu hình ảnh khu phố đến những người bạn trong nước cũng như nước ngoài khi có cơ hội	Đề xuất của tác giả
	Tôi rất mong muốn khu phố cổ sẽ luôn giữ được những nét hoài cổ, truyền thống như trước đây	Đề xuất của tác giả
	Tôi mong muốn khu phố cổ sẽ ngày một phát triển về kinh tế, chất lượng cảnh quan môi trường luôn được đảm bảo	Đề xuất của tác giả

(Tổng hợp của tác giả 2021)

3. Phương pháp nghiên cứu

3.1. Phương pháp chọn mẫu và quy mô mẫu

Nghiên cứu này sử dụng số liệu sơ cấp thu thập bằng điều tra bảng hỏi người dân địa phương đang sinh sống tại khu phố cổ Bao Vinh thông qua phương pháp điều tra thuận tiện, trong khoảng thời gian từ tháng 03/2022 đến tháng 04/2022. Quy mô mẫu được xác định dựa theo nghiên cứu của Hair và cộng sự (1998). Theo đó, kích thước mẫu là 5 mẫu trên 1 biến quan sát. Do đó, với số lượng 26 phát biểu trong bảng hỏi thì cần ít nhất $26 \times 5 = 130$ phiếu điều tra được điền đầy đủ từ những người dân địa phương được phỏng vấn. Do đó, tổng số phiếu khảo sát phát ra là 160 phiếu, tổng số phiếu thu về là 148. Sau khi nhập dữ liệu và làm sạch thì số phiếu khảo sát hợp lệ được sử dụng để xử lý SPSS là 140 phiếu.

3.2. Phương pháp phân tích, xử lý số liệu

Bộ dữ liệu sau khi thu thập sẽ được nhập và xử lý bằng phần mềm SPSS 20.0 theo các bước sau:

Kiểm tra độ tin cậy của thang đo

Để đảm bảo độ tin cậy của thang đo, nghiên cứu tiến hành kiểm định hệ số Cronbach's alpha của 3 nhóm nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ và nhân tố sự ủng hộ của người dân đến các dự án du lịch. Hệ số cronbach's alpha sẽ cho biết mức độ tương quan giữa các biến trong cùng nhóm. Đồng thời trong kiểm định này, dựa vào hệ số tương quan biến – tổng để loại đi các biến quan sát không đóng góp cho sự mô tả khái niệm cần đo. Theo đó, các biến có hệ số tương quan biến – tổng nhỏ hơn 0,3 sẽ bị loại và tiêu chuẩn chọn thang đo khi nó có độ tin cậy alpha từ 0,6 trở lên [2].

Phân tích nhân tố khám phá

Phân tích nhân tố khám phá (EFA) nhằm tìm ra các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân đối với các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh. Các biến có trọng số (factor loading) nhỏ hơn 0,4 tiếp tục bị loại [10]. Đồng thời, kiểm định KMO (Kaiser - Meyer - Olkin) được sử dụng để đánh giá độ phù hợp của bộ dữ liệu (Kaiser - Meyer - Olkin measure of sampling Adequacy và Bartlett's test of sphericity). Phương pháp trích hệ số sử dụng là principle axis factoring với phép quay promax và điểm dừng khi trích các yếu tố có Eigenvalue ≥ 1 để định dạng ma trận cấu trúc. Thang đo được chấp nhận khi tổng phương sai trích bằng hoặc lớn hơn 50% [2].

Phân tích hồi quy đa biến

Phân tích hồi quy đa biến nhằm xác định các yếu tố chính ảnh hưởng đến biến phụ thuộc sự ủng hộ của người dân. Giả định các yếu tố tác động đến sự ủng hộ của người dân có tương quan tuyến tính.

4. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

4.1. Thông tin về địa bàn nghiên cứu

Phố cổ Bao Vinh là một điểm di tích văn hóa có giá trị của Huế nằm ở phường Hương Vinh, thành phố Huế cách trung tâm thành phố khoảng 4 km về phía Đông Bắc. Giống như Hội An, phố cổ Bao Vinh cũng từng có một thời sầm uất, là diện mạo phố thị của kinh đô Huế trước khi có phố chợ Đông Ba. Nhận thấy những giá trị văn hóa và kiến trúc đặc sắc của vùng Bao Vinh - Thanh Hà, để bảo tồn và phát triển du lịch khu vực này, UBND tỉnh Thừa Thiên Huế đã đề xuất và thực hiện nhiều dự án trùng tu bảo tồn và phát triển du lịch. Thông qua các thông tin thu thập từ UBND phường Hương Vinh và người dân địa phương, nhóm tác giả xin được liệt kê một số các dự án đã và đang được thực hiện tại khu phố cổ Bao Vinh, cụ thể:

- Đồ án Quy hoạch xây dựng bảo tồn và phát huy giá trị phố cổ Bao Vinh (2003)

Ngày 23 tháng 10 năm 2003, UBND tỉnh Thừa Thiên Huế đã ban hành quyết định triển khai quy hoạch xây dựng bảo tồn và phát huy đô thị cổ Bao Vinh. Trong đó quy hoạch chi tiết toàn bộ khu phố cổ Bao Vinh với diện tích 8ha, với mục tiêu nhiệm vụ bảo tồn, tôn tạo chỉnh trang nâng cấp di sản văn hóa lịch sử, cảnh quan và các công trình kiến trúc có giá trị kết hợp với quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn. Đồ án đã đạt được một số kết quả như sau: trùng tu 3 ngôi nhà cổ (năm 2008) với tổng kinh phí 411 triệu đồng; mở đường tránh tuyến tỉnh lộ 4 đi qua phố cổ Bao Vinh với chiều dài 2.371m bằng nguồn vốn WB2; xây dựng và đưa vào sử dụng trường THPT Hương Vinh theo vị trí đã quy hoạch; nâng cấp chợ Bao Vinh; triển khai dự án khu tái định cư để phục vụ cho việc giải tỏa khu vực Eo Bầu, Thượng Thành, sông Ngự Hà và phố cổ Bao Vinh.

- Dự án phủ sơn mặt sau các ngôi nhà tại khu phố cổ (2020)

Để tạo điểm nhấn cho phố cổ, trong năm 2020, nhóm Huế - Du lịch kết nối (Hue Tourism Connect - HTC) đã triển khai thành công dự án phủ một màu sơn mới cho mặt sau các căn nhà để tạo nên các góc nhìn mới lạ khi đi thuyền trên sông Hương nhìn vào, gây ấn tượng đẹp về phố cổ Bao Vinh. Tất cả mặt sau các căn nhà đều được “thay áo mới”, tạo cảnh quan đẹp cho phố cổ dọc bờ sông Hương, vì thế du khách đi thuyền trên sông Hương đến đây sẽ được ngắm nhìn những ngôi nhà cổ nên thơ. Không gian du lịch mới mẻ và thơ mộng này hứa hẹn sẽ thu hút được du khách đến với phố cổ.

- Đề án bảo tồn nhà cổ và đồ án Thiết kế đô thị khu vực phố cổ Bao Vinh (2021)

Năm 2021, UBND tỉnh Thừa Thiên Huế đã thống nhất hỗ trợ kinh phí khoảng 10 tỷ đồng để triển khai thực hiện đề án bảo tồn nhà cổ và đồ án Thiết kế đô thị khu vực phố cổ Bao Vinh nhằm bảo tồn và phát huy giá trị của khu phố cổ này. Tuy nhiên, do tình hình dịch bệnh trong 2 năm vừa rồi, dự án đến nay vẫn chưa được triển khai. Người dân cho biết chính quyền địa phương đã về khảo sát, đo đạc cũng như thu thập các thông tin cần thiết cho các cơ quan ban ngành. Để trùng tu bảo tồn phố cổ Bao Vinh, trước mắt cần di dời dãy nhà ở khu vực bờ sông với 48 hộ/49 nhà, sau đó lập quy chế quản lý khu vực bảo tồn trên diện tích 8ha để định hướng đầu tư, phát triển các dịch vụ du lịch, đồng thời lập đề án bảo tồn trùng tu phố cổ chi tiết để định hướng cho quá trình trùng tu lâu dài.

Về phía địa phương, Hương Vinh đang xây dựng phương án cải tạo môi trường khu vực phố cổ, xây dựng hệ thống thoát nước, cải tạo các đường xóm theo hướng cổ hài hòa với nhà cổ, lắp đặt hệ thống chiếu sáng phù hợp. Mặt khác, chính quyền sẽ nghiên cứu, lên phương án để di dời chợ Bao Vinh sang địa điểm mới phù hợp với nhu cầu mua bán của người dân địa phương, đồng thời quy hoạch lại vị trí chợ cũ để cải tạo thành chợ ẩm thực, bán hàng lưu niệm phục vụ khách du lịch. Ngoài ra, phường đang nghiên cứu trình UBND TP. Huế định hướng phát triển du lịch ở Vườn Bách Thảo trên sông Hương ở cồn lớn Hương Vinh hướng đến phát triển du lịch sinh thái ở khu vực này.

4.2. Thông tin chung về mẫu điều tra

Trong tổng số 140 phiếu điều tra người dân địa phương hợp lệ, có 39,3% là nữ và 60,7% là nam. Cơ cấu độ tuổi đáp viên từ 20 tuổi trở xuống chiếm 4,3%, độ tuổi từ 20 đến 30 tuổi chiếm 27,9%, độ tuổi từ 31 đến 50 tuổi chiếm 48,6% và trên 50 tuổi với tỷ lệ 19,3%. Trình độ học vấn của người dân được khảo sát là không cao, trong đó trình độ cao đẳng/ đại học chỉ chiếm 12,1%, đa số người dân có trình độ THCS/THPT chiếm 45%. Nghề nghiệp của người dân nơi đây đủ mọi ngành nghề, trong đó đa số người dân là cán bộ-công nhân viên chức (chiếm 36,4%). Những ngành nghề khác như: kinh doanh, buôn bán (23,6%), làm nông (11,4%) và những người đã nghỉ hưu (14,3%), còn lại số ít là học sinh, sinh viên (5,0%) và làm công việc nội trợ (7,1%). Đa phần thu nhập của người dân là từ 3 - 5 triệu (chiếm 40,7%) và từ 6 - 8 triệu (chiếm 22,1%). Về thời gian sinh

sống của người dân tại Bao Vinh trên 15 năm, chiếm tỉ lệ cao nhất 40%, tiếp đến những người sinh sống từ 11 - 15 năm (25,7%), từ 6 - 10 năm (22,9%) và chiếm tỷ lệ thấp nhất từ 1 - 5 năm (11,4%). Điều này cho thấy cộng đồng địa phương tham gia phỏng vấn là những người hiểu rõ lịch sử hình thành và những đổi thay nơi mà họ đang sinh sống từ trước đến nay.

4.3. Thông tin về tình hình tham gia vào các hoạt động du lịch của người dân địa phương

Trong tổng số 140 người dân tham gia phỏng vấn, có đến 123 người dân (chiếm 88%) hiện tại không tham gia vào các hoạt động du lịch tại địa phương. Qua số liệu khảo sát về những lý do mà người dân không tham gia vào các hoạt động du lịch tại địa phương, cho thấy có đến 114/123 người dân (chiếm 92,7%) cho rằng do chính quyền địa phương chưa có các chính sách hỗ trợ và thu hút người dân tham gia vào các hoạt động du lịch; 77% người dân nghĩ rằng du lịch phố cổ chưa thật sự phát triển nên khi họ tham gia vào các hoạt động du lịch thì thu nhập sẽ không ổn định; 65,2% người dân không tham gia là vì không có kiến thức, kỹ năng và 49,3% người dân không đủ các điều kiện về tài nguyên và nguồn lực (vốn, lao động,...) để sẵn sàng tham gia vào các hoạt động du lịch tại địa phương. Còn lại chỉ có 17 người dân hiện đang tham gia vào các hoạt động du lịch, nhưng chủ yếu là lao động gián tiếp trong du lịch và tham gia tự phát. Các hoạt động du lịch hiện người dân đang tham gia phục vụ du khách đó là: dịch vụ tham quan nhà cổ, kinh doanh quán cafe, giải khát hay ẩm thực địa phương. Điều này cho thấy hoạt động du lịch tại phố cổ Bao Vinh chưa được đa dạng, người dân chủ yếu vẫn tập trung vào kinh doanh, buôn bán.

4.4. Phân tích nhân tố khám phá thang đo các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân trong việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh

Trên cơ sở khung nghiên cứu đề xuất, nhóm tác giả đã xây dựng thang đo gồm 20 hạng mục đo lường các biến liên quan trong mô hình, theo thang đo Likert 5 mức độ từ 1 (hoàn toàn không đồng ý) đến 5 (hoàn toàn đồng ý). Trước khi phân tích EFA, việc kiểm định độ tin cậy của các thang đo với 20 biến nghiên cứu cho thấy các thang đo đều có độ tin cậy khá cao bởi hệ số Cronbach's Alpha của các thang đo đều lớn hơn 0,7. Hơn nữa, hệ số tương quan biến - tổng của các mục hỏi với Cronbach's Alpha tổng đều lớn hơn 0,3 nên tất cả các biến quan sát (mục hỏi) thuộc các thang đo được đưa vào phân tích nhân tố khám phá.

Hai mươi biến đo lường các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ đưa vào phân tích EFA cho kết quả 4 nhân tố được xác lập. Hệ số KMO = 0,703 (>0,5) và kiểm định Bartlett với mức ý nghĩa Sig.=0,000 (<0,05), cho thấy việc áp dụng phân tích nhân tố là thích hợp. Trị số Eigenvalue >1, cho thấy có bốn nhân tố mới được xác lập với 20 biến giải thích và tổng phương sai trích (Total Variance Explained) đạt 64,853% nghĩa là bốn nhân tố mới giải thích được 64,853% sự biến thiên của dữ liệu. Các nhân tố được xác lập gồm:

- Mức độ tham gia hiện tại có 7 hạng mục với độ tin cậy Cronbach Alpha là 0,829

- Lợi ích từ việc thực hiện dự án du lịch có 5 hạng mục với độ tin cậy Cronbach Alpha là 0,882

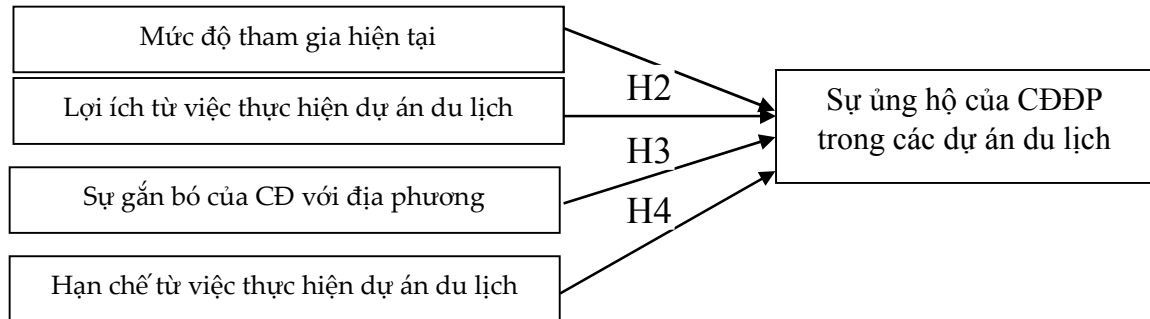
- Sự gắn bó của cộng đồng với địa phương có 5 hạng mục với độ tin cậy Cronbach Alpha là 0,852

- Hạn chế từ việc thực hiện dự án du lịch có 3 hạng mục với độ tin cậy Cronbach Alpha là 0,952

Tương tự thủ tục trên, kết quả kiểm định độ tin cậy cho thang đo Sự ủng hộ của người dân trong việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh với 6 biến số có hệ số Cronbach Alpha 0,865; hệ số tương quan biến - tổng đều lớn hơn 0,3. Kết quả là một nhân tố được xác lập với sáu biến giải thích và tổng phương sai trích (Total Variance Explained) đạt 60,032%, nghĩa là nhân tố mới giải thích được 60,032% sự biến thiên của dữ liệu.

Như vậy, sau khi phân tích nhân tố EFA đã hình thành 4 nhóm nhân tố mới ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án du lịch tại Phố cổ Bao Vinh, Huế được mô tả chi tiết ở Hình 2 dưới đây:

Hình 2: Kết quả phân tích nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án du lịch tại Phố cổ Bao Vinh

Các giả thuyết nghiên cứu:

H1: Mức độ tham gia hiện tại ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại Phố cổ Bao Vinh.

H2: Lợi ích từ việc thực hiện dự án quy hoạch du lịch ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại Phố cổ Bao Vinh.

H3: Sự gắn bó của cộng đồng với địa phương ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại Phố cổ Bao Vinh.

H4: Hạn chế từ việc thực hiện dự án quy hoạch du lịch ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại Phố cổ Bao Vinh.

4.5. *Đánh giá các nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân địa phương trong việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh, Huế*

Trong các yếu tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân trong việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh, yếu tố được người dân đánh giá cao nhất đó là “*Sự gắn bó của cộng đồng với địa phương*” với giá trị trung bình là 4,03. Đối với người dân, Phố cổ Bao Vinh là nơi lưu giữ những kỉ niệm, ký ức của họ nên họ có xu hướng gắn bó với phố cổ và những người dân nơi đây. Vì thế, người dân thực sự mong muốn được quảng bá hình ảnh của khu phố cổ nơi mình sinh sống cho bạn bè trong và ngoài nước được biết đến, mong muốn khu phố cổ sẽ ngày càng phát triển kinh tế và du lịch hơn nữa nhưng vẫn luôn giữ được những giá trị truyền thống vốn có cũng như chất lượng cảnh quan môi trường được đảm bảo.

Người dân cũng đánh giá các tiêu chí liên quan đến các “*Lợi ích từ việc thực hiện các dự án du lịch*” ở mức độ đồng ý với giá trị trung bình là 3,67. Mặc dù du lịch nơi đây chưa thật sự phát triển, tuy nhiên trong thời gian gần đây phố cổ Bao Vinh được du khách biết đến nhiều hơn thông qua các sản phẩm nghệ thuật như phim ảnh hay ca nhạc. Vì vậy mà hiện nay đã có một số hộ gia đình tham gia vào hoạt động du lịch một cách tự phát như kinh doanh quán cafe, tham quan nhà cổ, kinh doanh ăn uống, nước giải khát. Ngoài ra, chính quyền địa phương và các cơ quan ban ngành đã – đang và sẽ thực hiện một số các dự án nhằm phát triển du lịch phố cổ như: dự án phủ sơn mặt sau các ngôi nhà sát bờ sông Hương, dự án trùng tu và bảo tồn một số ngôi nhà cổ, dự án cải tạo môi trường khu vực phố cổ, xây dựng hệ thống thoát nước, cải tạo các đường xóm hay dự án phát triển du lịch ở Vườn Bách Thảo trên sông Hương ở cồn lớn Hương Vinh hướng đến phát triển du lịch sinh thái. Chính vì vậy mà người dân đã bước đầu nhận thức và nhận thấy được những tác động tích cực từ việc thực hiện các dự án du lịch mang lại cho cộng đồng địa phương, đó là cơ sở hạ tầng và cảnh quan môi trường được cải thiện, các ngôi nhà cổ đang có nguồn kinh phí để trùng tu và bảo tồn, việc tham gia vào hoạt động du lịch của một số hộ gia đình cũng đã tạo ra thu nhập và việc làm cho người dân tại khu phố cổ Bao Vinh.

Bảng 2: Đánh giá sự ủng hộ của người dân địa phương trong các dự án du lịch tại

khu phố cổ Bao Vinh, Huế

Nhân tố	Giá trị trung bình ¹	Giá trị p theo các biến độc lập ²			
		Giới tính (a)	Độ Tuổi (b)	Trình độ học vấn (b)	Nghề nghiệp (b)
Sự gắn bó của cộng đồng	4,03	0.076	0.005*	0.804	0.677

Lợi ích từ dự án	3,67	0.237	0.255	0.407	0.000*
Mức độ tham gia hiện tại	2,06	0.312	0.454	0.776	0.467
Hạn chế từ dự án	3,34	0.277	0.619	0.324	0.537
Mức độ ủng hộ	3,94	0.791	0.027*	0.000*	0.000*

(Nguồn: Kết quả xử lý số liệu điều tra)

Chú thích:

(1) Thang đo Likert: 1 – Hoàn toàn không đồng ý; 2 – Không đồng ý; 3 – Bình thường; 4 – Đồng ý; 5 – Hoàn toàn đồng ý; (2) Mức ý nghĩa thống kê (Giá trị p)

(a): Independent Samples Test

(b): ANOVA

*: Sig.<0,05: Có sự khác biệt

Yếu tố được người dân đánh giá thấp nhất là “*Mức độ tham gia hiện tại*” của người dân trong các dự án du lịch với giá trị trung bình chỉ 2,06. Trong thực tế, mức độ tham gia của người dân liên quan đến các dự án du lịch chỉ dựa trên việc tiếp nhận thông tin về các dự án du lịch thông qua hình thức truyền miệng là chủ yếu, chứ không có các thông báo chính thức và rõ ràng từ chính quyền địa phương. Đa số người dân hiện tại chưa được trao quyền để ra quyết định, chưa được thường xuyên tham gia các cuộc họp để được đóng góp ý kiến, đề xuất của mình khi các dự án quy hoạch phát triển du lịch được thực hiện cũng như chưa có sự hợp tác, phối hợp với chính quyền địa phương trong việc thực hiện dự án.

Về yếu tố “*Hạn chế từ việc thực hiện các dự án du lịch*”: mặc dù kết quả ở mô hình hồi quy cho thấy yếu tố này không ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân trong việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh nhưng những yếu tố này được người dân đánh giá ở mức độ bình thường (mean = 3,34), cho thấy những tác động tiêu cực từ việc thực hiện các dự án du lịch chưa ảnh hưởng đến người dân địa phương. Căn nguyên của vấn đề này là do du lịch nơi đây chưa thật sự phát triển. Tuy nhiên, tiêu chí “*Tiến độ thực hiện các dự án khá chậm ảnh hưởng đến kế hoạch và công việc của người dân*” có giá trị trung bình lên đến 3,80. Chính quyền địa phương và các cơ quan ban ngành cần quan tâm đến vấn đề này để đẩy nhanh tiến độ thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ.

Kết quả phân tích phương sai một yếu tố Oneway anova và Independent Samples Test cho thấy: nhìn chung, những đánh giá của người dân về các yếu tố tác động đến sự ủng hộ của họ đối với việc thực hiện các dự án du lịch tại địa phương không có sự khác biệt lớn giữa các nhóm người dân có giới tính và trình độ học vấn (Bảng 2). Duy chỉ có yếu tố “*Sự gắn bó với cộng đồng*” là

có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê về ý kiến đánh giá giữa những người dân có độ tuổi khác nhau. Cộng đồng địa phương có độ tuổi càng lớn thì càng có mức độ gắn bó với khu phố cổ càng cao. Còn đối với tiêu thức nghề nghiệp, nhóm người dân có nghề nghiệp là kinh doanh và cán bộ viên chức hay học sinh – sinh viên với tư tưởng tiến bộ và mong muốn du lịch nơi đây phát triển nên đã đánh giá yếu tố “*Lợi ích từ dự án*” cao hơn nhóm người dân có những nghề nghiệp còn lại như làm nông, nội trợ, hưu trí. Các thông tin này khá hữu ích để từ đó giúp nghiên cứu đề xuất các giải pháp tăng cường sự ủng hộ cho từng đối tượng người dân khác nhau.

4.6. *Đánh giá mức độ ủng hộ của người dân địa phương trong việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh, Huế*

Kết quả nghiên cứu ở bảng 2 cho thấy đa số người dân địa phương ủng hộ việc thực hiện các dự án du lịch tại khu phố cổ Bao Vinh với giá trị trung bình là 3,94. Cụ thể: họ sẽ tiếp tục ủng hộ các dự án du lịch mà chính quyền sẽ triển khai, cũng như sẽ chia sẻ với người dân ở các địa phương khác về lợi ích của các dự án quy hoạch phát triển du lịch mang lại. Do đó, người dân ủng hộ việc phát triển du lịch tại địa phương, ủng hộ du lịch với vai trò quan trọng của nó trong phát triển kinh tế tại cộng đồng. Bên cạnh đó, họ còn ý thức được việc bảo vệ cảnh quan môi trường của khu phố cổ khi phát triển du lịch cũng như ý thức được việc gìn giữ bản sắc văn hóa của phố cổ và chia sẻ hình ảnh phố cổ Bao Vinh đến những người bạn trong và ngoài nước khi họ có cơ hội.

Chính những điều này đã cho thấy cộng đồng đã sẵn sàng ủng hộ việc thực hiện các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại phố cổ Bao Vinh bởi vì họ nhìn thấy được những lợi ích mà các dự án du lịch mang lại cho cá nhân cũng như cho cả cộng đồng. Đây là tín hiệu đáng mừng để các cơ quan ban ngành nhanh chóng triển khai các dự án quy hoạch bảo tồn và phát triển du lịch phố cổ Bao Vinh trong thời gian sắp tới nhằm phát triển du lịch phố cổ tương xứng với các tiềm năng vốn có của nó.

Ở mô hình nghiên cứu đề xuất, tác giả có đề cập đến nhân tố “*Đặc điểm nhân khẩu học*” có ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân trong việc thực hiện các dự án du lịch tại địa phương. Kết quả kiểm định Cronbach’s Alpha và Independent Samples T-Test cho thấy có sự khác biệt mang ý nghĩa thống kê cao về đánh giá giữa các nhóm có độ tuổi khác nhau về mức độ ủng hộ của người dân ($\text{sig}=0,027$). Cụ thể: nhóm người dân có độ tuổi 20-30 tuổi ($\text{mean}=3,96$) và 31-50 tuổi ($\text{mean}=4,01$) đánh giá mức độ ủng hộ việc thực hiện các dự án du lịch cao hơn hẳn nhóm có độ tuổi dưới 20 tuổi ($\text{mean}=3,68$) và trên 50 tuổi ($\text{mean}=3,79$). Ngoài ra, giữa các nhóm người dân có nghề nghiệp khác nhau, cũng có sự khác biệt mang ý nghĩa thống kê cao về đánh giá của người dân về mức độ ủng hộ ($\text{sig}=0,000$). Cụ thể: Nhóm người dân có nghề nghiệp là buôn bán – kinh doanh, Cán bộ - công nhân viên chức và Học sinh – sinh viên ủng hộ việc thực hiện các dự án cao hơn nhóm người dân có nghề nghiệp còn lại; giá trị trung bình lần lượt là 4,12 – 4,05 – 3,93. Trong khi đó nhóm người dân có nghề nghiệp là

làm nông, nghỉ hưu hay nội trợ thì đánh giá thấp hơn (mean lần lượt là 3,69 – 3,44 – 3,74). Bên cạnh đó, giữa các nhóm người dân có trình độ học vấn khác nhau cũng có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê cao về đánh giá mức độ ủng hộ. Trình độ học vấn càng cao thì người dân càng ủng hộ việc thực hiện các dự án du lịch tại địa phương, để mong địa phương có những thay đổi từ đó giúp du lịch địa phương ngày càng phát triển. Chính quyền địa phương cũng cần quan tâm đến những vấn đề này để có những giải pháp cho từng đối tượng người dân nhằm gia tăng sự ủng hộ của người dân đối với việc thực hiện các dự án du lịch tại địa phương.

4.7. *Phân tích hồi quy về nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại Phố cổ Bao Vinh.*

Hồi quy tuyến tính giúp xác định mức độ ảnh hưởng của các biến độc lập lên biến phụ thuộc. Trong mô hình phân tích hồi quy, biến phụ thuộc là biến “Sự ủng hộ”, các biến độc lập đó là Sự gắn bó với địa phương (SGB); Mức độ tham gia hiện tại (MĐTĐG); Lợi ích từ việc thực hiện dự án du lịch (LIDA); Hạn chế từ các dự án du lịch (HCDA). Mô hình hồi quy như sau:

$$SUH = \beta_0 + \beta_1 * MĐTĐG + \beta_2 * LIDA + \beta_3 * SGB + \beta_4 * HCDA + \varepsilon$$

Trong đó: β_i là hệ số hồi quy riêng phần tương ứng với các biến độc lập

Kết quả phân tích hồi quy cho thấy, hệ số R2 hiệu chỉnh = 0,865, tức là mô hình giải thích được 86,5% biến thiên của biến phụ thuộc. Hệ số Sig F = 0,000 nhỏ hơn rất nhiều so với mức ý nghĩa nên mô hình hồi quy có ý nghĩa, tức là các biến độc lập có ảnh hưởng đến biến phụ thuộc. Hệ số Durbin - Watson DW = 2,054 nằm trong khoảng 1.5 – 2.5. Đây cũng là mức giá trị tiêu chuẩn chúng ta sử dụng phổ biến hiện nay. Kết luận mô hình không có sự tương quan. Bên cạnh đó, hệ số phóng đại VIF của các biến độc lập đều nhỏ hơn 2 nên ta có thể kết luận mô hình hồi quy không có hiện tượng đa cộng tuyến. Từ các kết quả trên, phương trình hồi quy ước lượng các nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án quy hoạch phát triển du lịch tại Phố cổ Bao Vinh được thiết lập như sau:

$$SUH = 0,071 + 0,193 * MĐTĐG + 0,210 * SGB + 0,731 * LIDA + \varepsilon$$

Thông qua phương trình hồi quy, ta biết được mức độ quan trọng của các nhân tố tham gia vào phương trình. Dựa vào Bảng 3 có thể thấy, chỉ có 3 biến có mức ý nghĩa nhỏ hơn 0,05; Ngoại trừ nhân tố HCDA có Sig > 0,05 nên không đưa vào mô hình hồi quy. Điều này chứng tỏ rằng có đủ bằng chứng thống kê để chấp nhận các giả thuyết H1, H2, H3 đối với các nhân tố này với độ tin cậy 95%. Do đó, có thể nói rằng 3 biến độc lập đều có tác động đến sự ủng hộ của CĐDP trong các dự án quy hoạch phát triển du lịch. Cụ thể, nhân tố lợi ích từ việc thực hiện dự án quy hoạch phát triển du lịch có ảnh hưởng nhiều nhất ($\beta = 0,731$) và mức độ tham gia hiện tại có ảnh hưởng ít nhất ($\beta = 0,193$) đến sự ủng hộ của CĐDP trong thực hiện dự án quy hoạch phát triển du lịch. Tuy nhiên, nhìn chung tất cả 3 nhân tố đều có ảnh hưởng đến biến phụ thuộc. Và bất cứ một sự

thay đổi nào của một trong 3 nhân tố trên đều có thể tạo nên sự thay đổi theo hướng tích cực của sự ủng hộ của CĐDP trong thực hiện dự án quy hoạch phát triển du lịch tại phố cổ Bao Vinh.

Bảng 3: Kết quả phân tích hồi quy đa biến

Mô hình	Hệ số B	Hệ số beta	Mức ý nghĩa	VIF
(Hằng số)	0,071	.0	0,658	
MDTG	0,193	0,219	0,000	1,522
SGB	0,210	0,182	0,000	1,793
HCDA	-0,016	-0,030	0,353	1,050
LIDA	0,731	0,663	0,000	1,896
Mức ý nghĩa mô hình	0,000			
Hệ số R2 hiệu chỉnh	0,865			
Durbin - Watson	2,054			

(Nguồn: Kết quả xử lý số liệu điều tra)

Nghiên cứu này đã xác định 03 nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân địa phương trong các dự án du lịch tại Khu phố cổ Bao Vinh, bao gồm: (1) lợi ích dự án, (2) sự gắn bó của cộng đồng và (3) mức độ tham gia hiện tại. Trong đó, nhân tố Lợi ích dự án (nhận thức về các tác động của dự án du lịch) là hội tụ của các nghiên cứu trước Keogh, Simon, Bahaire & Martin, McGehee & Andereck, Zhang, Nguyễn Việt Hà, Phạm Minh Hương; nhân tố Sự gắn bó của cộng đồng phù hợp với nghiên cứu của Manzo & Perkins, Phạm Minh Hương và nhân tố Mức độ tham gia hiện tại từ nghiên cứu của Zhang. Điều này cho thấy người dân địa phương sẽ ủng hộ các dự án du lịch bởi những lợi ích mà chúng mang lại cho cá nhân và địa phương cũng như sự gắn kết tình cảm của họ với nơi họ sinh sống.

5. Kết luận và hàm ý quản lý

Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra 3 nhân tố ảnh hưởng đến sự ủng hộ của người dân địa phương trong việc thực hiện các dự án du lịch. Trong đó, lợi ích dự án là nhân tố tác động mạnh nhất đến sự ủng hộ của người dân địa phương trong các dự án du lịch tại Khu phố cổ Bao Vinh. Điều này hoàn toàn hợp lý với nhu cầu thực tế khi người dân nhận thấy được những tác động tích cực mà các dự án đem lại, cũng như vì sự gắn bó với địa phương khiến họ cũng mong muốn việc thực hiện các dự án du lịch sẽ giúp quê hương của mình ngày càng phát triển. Mặc dù không ảnh hưởng đến sự ủng hộ đến người dân cũng như chưa gây ra những tác động tiêu cực ảnh hưởng đến người dân, tuy nhiên nhân tố hạn chế từ dự án là người dân cho rằng

tiến độ thực hiện các dự án khá chậm ảnh hưởng đến kế hoạch và công việc của họ. Nhân tố mức độ tham gia được người dân đánh giá thấp nhất. Do vậy, chính quyền địa phương cần có những chính sách, chương trình phổ biến các thông tin dự án một cách chi tiết và kịp thời đến người dân để tăng cường sự tìm hiểu, ủng hộ và đóng góp ý kiến của họ trong việc quy hoạch/phát triển các dự án du lịch; đẩy nhanh tiến độ thực hiện các dự án cũng như chú trọng việc nâng cao năng lực cộng đồng cho người dân địa phương khi tham gia vào các hoạt động du lịch thông qua việc hỗ trợ các nguồn vốn vay ưu đãi, hỗ trợ về đào tạo kiến thức và kỹ năng, ưu tiên các hoạt động kinh doanh du lịch mang lợi ích cho người dân.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bahaire, T. & Martin E.W. (1999), Community participation in tourism planning and development in the historic city of York, England, *Current Issues in Tourism*, 2 (2,3), 243–76.
2. Hoàng Trọng & Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2008), *Phân tích dữ liệu với SPSS - Tập 2*, Nxb.Hồng Đức, TP. HCM.
3. Gursoy, D., Jurowski C., and Uysal M. (2002), Resident Attitudes: A Structural Modeling Approach, *Annals of Tourism Research*, 29, 79–105.
4. Gursoy, D., and Rutherford D. G. (2004), Host Attitudes toward Tourism: An Improved Structural Model, *Annals of Tourism Research*, 31 (3), 495–516.
5. Jurowski, C. (1994), *The Interplay of Elements Affecting Host Community Resident Attitudes toward Tourism: A Path Analytic Approach*, PhD dissertation in Hospitality and Tourism, Virginia Polytechnic Institute and State University, USA.
6. Keogh, B. (1990), Public participation in community tourism planning, *Annals of Tourism Research*, 17, 449–65.
7. Manzo, L.C. & Perkin, D. D. (2006), Finding common ground: The importance of place attachment to community participation and planning, *Journal of Planning Literature*, 20(4), 335–8.
8. McGehee, N. G. & Andereck, K. L. (2004), Factor predicting rural residents' support of tourism, *Journal of Travel Research*, 43(2), 131–40.
9. Nguyen, V. H. (2012), *The influence of local residents' perceptions on their support towards volunteer tourism projects, case study: Sapa, Vietnam*, Master thesis, HAAGA HELIA University of Applied Sciences.

10. Pham, M. H. (2013), *Local residents' attitudes and participation in tourism development in Ba Be National Park, Vietnam*, Master thesis, Daegu University
11. Pretty, J, Hine, R (1999), *Participatory Appraisal for Community Assessment*, Colchester, University of Essex: Centre for Environment and Society.
12. Simons, G. D. (1994), *Community participation in tourism planning*, *Tourism Management*, 15 (2), 98–108.
13. Thái Hùng (2021), *Hướng người dân trở thành chủ thể đẩy mạnh bảo tồn và phát huy giá trị Phố cổ Bao Vinh*, nguồn <https://huecity.gov.vn/Bao-chi-va-truyen-thong-Hue/tid/Huong-nguoi-dan-tro-thanh-chu-the-day-manh-bao-ton-va-phan-huy-gia-tri-Pho-co-Bao-Vinh.html/pid/26811/cid/477>, truy cập ngày 15/12/2021.
14. Zhang, Y. (2009), *Personal factors that influence residents' preferences about community involvement in tourism planning*, Master of Physical Education and Recreation thesis, Indiana University.